

De specialisatievoorkeur van de huidige geneeskundestudent

Chirurg of kinderarts of...?

Sommige studenten dromen in de collegebanken al over een leven op de ok, terwijl andere zichzelf het liefst zien werken als tropenarts in een streekziekenhuis in Oeganda. Het KNMG Studentenplatform deed onderzoek naar de beroepskeuze van de geneeskundestudent.

Laurine Alderlieste, Clasine de Klerk, Shannon Plaxton, Robel Michael

Een van de allermoeilijkste beslissingen na de opleiding geneeskunde is de keuze voor een vervolgonderwijs. Die wordt bepaald door verschillende factoren zoals werkdruk, wel of geen diensten en de mate van zelfstandigheid. Ook het vooruitzicht op een vaste baan kan bij je beroepskeuze

meewegen. Uit recentelijk verschenen onderzoek blijkt dat de werkloosheid onder de jonge klaren stijgt. Is het wel eens door je heen gegaan dat er voor jouw droomspecialisatie misschien minder opleidingsplekken zijn dan aanmeldingen? En hoe moeilijk is het eigenlijk om na je specialisatie als jonge klare een baan te vinden?

Keuzemonitor

Nivel start in september 2013 met de keuzemonitor geneeskunde. Een landelijk onderzoek waarin studenten van alle faculteiten in Nederland over meerdere jaren gevolgd worden. Dit onderzoek wil inzicht verkrijgen in de specialisatievoorkeur; welke en hoeveel studenten kiezen voor eenzelfde specialisatie, wat is hun motief en waar komt deze voorkeur vandaan? Daarnaast belicht de studie de mogelijke veranderingen in deze keuzes tijdens de studie; wanneer en waarom veranderen studenten van voorkeur?

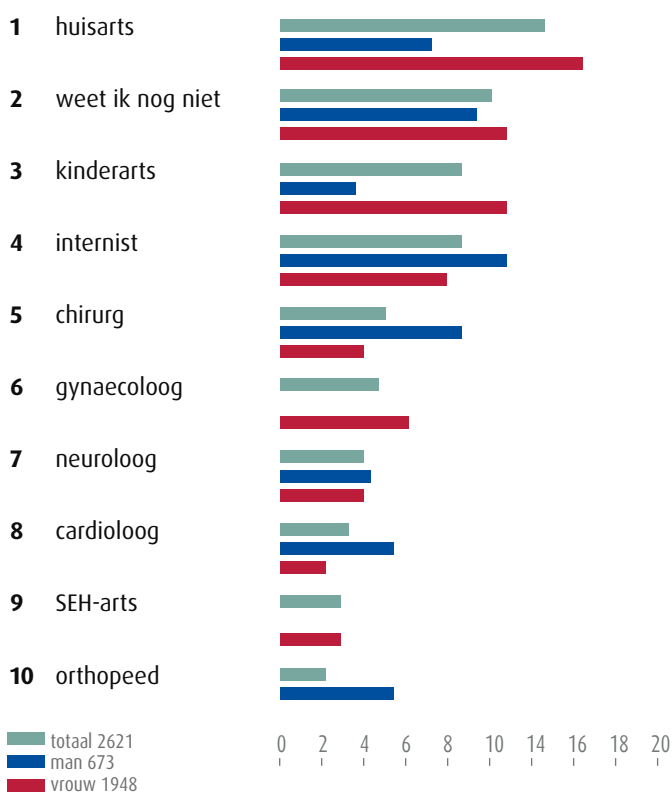
Met dit onderzoek worden specifieke trends in kaart gebracht die vervolgens aanbevelingen mogelijk maken om de beroepskeuzes, beroepsvorming en loopbanen van studenten en toekomstige artsen gericht te begeleiden. Alle studenten zullen in september via hun faculteit worden benaderd voor deelname aan dit onderzoek.

Verschillen in voorkeuren

Uit de jaarlijkse enquête van het KNMG Studentenplatform onder geneeskundestudenten blijkt dat de meeste vrouwelijke studenten een voorkeur hebben voor een specialisatie als huisarts, op de voet gevolgd door kinderarts en internist. Mannelijke geneeskundestudenten zien zichzelf vooral als internist, chirurg, huisarts of orthopeed. Ook eerste- en zesdejaarsstudenten verschillen in hun voorkeuren. Meer zesdejaars dan eerstejaars hebben een voorkeur voor een specialisatie als huisarts. Eerstejaarsstudenten zien zichzelf het liefst als kinderarts. Uit eerder onderzoek bleek dat de beroepskeuze van eerstejaars vooral afhangt van interesse in een bepaald vakgebied, terwijl de arbeidsvoorwaarden nog niet zo zwaar meewegen. Naarmate studenten verder in hun opleiding komen, zullen randvoorwaarden zoals de duur van de opleiding en de mogelijkheid om in deeltijd te werken een grotere rol gaan spelen bij de keuze voor een vervolgonderwijs.¹ Van de eerstejaarsstudenten heeft een kwart nog geen idee wat hij wil worden. Toch lijkt het erop dat veel studenten gaandeweg een voorkeur krijgen;

BEROEPSKEUZE TOP TIEN

van alle geneeskundestudenten in percentages

van de zesdejaars weet namelijk nog maar 4 procent niet wat hij of zij wil gaan doen. Opvallend is dat bij de Universiteit van Amsterdam een specialisatie als internist het populairst is, terwijl op alle andere faculteiten huisarts op nummer één staat. De Universiteit van Maastricht is de enige faculteit waarbij heelkunde in de top drie staat, op een gedeelde tweede plaats met interne geneeskunde. Minder populaire specialismen zijn medische microbiologie, nucleaire geneeskunde en bedrijfsgeneeskunde. Ook ouderengeneeskunde is niet erg populair onder geneeskundestudenten; slechts zeventien studenten geven ouderengeneeskunde aan als mogelijke specialisatiekeuze. Het aantal beschikbare opleidingsplekken sluit niet aan bij de voorkeurspecialisatie van zesdejaarsstudenten. Van de zesdejaars geeft bijvoorbeeld 10 procent aan dat hij internist wil worden. Wanneer er wordt uitgegaan van een cohort van 2850 studenten per studiejaar, betekent dat dat er 285 opleidingsplekken tot internist zouden moeten zijn. In 2012 waren er echter maar 156 beschikbare plekken.

Weinig hoopgevend

‘Er zal de komende jaren eerder sprake zijn van een dalende dan van een stijgende trend in het aantal opleidingsplekken. Dat betekent dat er waarschijnlijk minder specialisten zullen worden opgeleid’, aldus Joris Meegdes van het Capaciteitsorgaan. Het Capaciteitsorgaan is een belangrijk adviesorgaan van de minister van VWS en houdt in de gaten hoeveel basisartsen uitstromen uit de initiële studie geneeskunde. Daarnaast adviseert het orgaan de minister over de numerus fixus en de instroom in vervolgoopleidingen. Op basis van onder andere de bevolkingsopbouw en zorgvraag berekent het Capaciteitsorgaan hoeveel artsen in de toekomst per specialisme nodig zijn. ‘Voor een beperkt aantal medische specialismen lijkt deze trend op dit moment minder aan de orde en zal de

‘Er zullen waarschijnlijk minder specialisten worden opgeleid’

instroom zich min of meer op het huidige niveau stabiliseren. Dit betreft onder meer cardiologie, interne geneeskunde, klinische geriatrie en neurologie.’ Uit een enquête van De Jonge Orde en de Landelijke Vereniging van Medisch Specialisten in Opleiding blijkt dat de arbeidsmarkt voor jonge specialisten is verslechterd. Eerder was al werkloosheid vastgesteld bij chirurgen, cardiologen en radiologen, maar nu heeft de werkloosheid zich uitgebreid onder nog eens negentien specialismen waaronder interne geneeskunde, kindergeneeskunde, neurologie en gynaecologie. Ruim 5 procent van de specialisten die klaar zijn met de opleiding en deelnamen aan de enquête, is werkloos.² Daarbij is uit onderzoek gebleken dat, van alle studenten die tijdens de opleiding een vervolgoopleiding willen gaan doen, het 8 procent niet lukt om binnen tien jaar een opleidingsplek te vinden. Daarbij was ook nog eens 27 procent uiteindelijk bij een ander specialisme terechtgekomen dan in eerste instantie gewenst.³ Dit zijn weinig hoopgevende cijfers. Minder populaire specialisaties, zoals arts voor verstandelijk gehandicapten, specialist ouderengeneeskunde, revalidatiearts en bedrijfsarts staan in de top tien qua werkgelegenheid.⁴ Wil je iets meer zekerheid op een baan na je opleiding? Dan is een keuze voor een van de laatstgenoemde specialismen misschien zo gek nog niet. knms Studentenplatform

De voetnoten vind je op www.artsinspe.nl